

ג ל י ו נ ר ת ל ע י ו נ ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
 עו נ כ י מ ב י צ י נ ח מ ה ל י ב ו ב י צ
 ט נ ה ט מ י נ י ת
 י ו י ל ע י מ ו ס ד ת ו ר ה ו ה ש כ ל ה ל מ ב ו ג ר י מ ו ל נ ע ר
 ה ס ת ו ד ו ת נ ט י מ ז ר ח י ב א מ ר י ק ה

2

פ ר ק ל י ז

ו י ש ב (ת ש י ט)

א. ט א ל ו ת כ ל ל י ו ת :

1. מה ההבדל העקרוני בין מהותם של ארבעת החלומות שבפרשתנו (וכן שני חלומות פרעה שבפרשת מקץ) לבין מהות החלומות הקודמים לפרשתנו בספר בראשית טו י"ב-י"ז; כ"י-כ"ז; כ"ו-כ"ד; ל"א י-י"ב; ל"א ב"ד;
2. לפי דעת חוקר המקרא בנו יעקב בספרו Genesis דומה ההבדל בין שני סוגי החלומות להבדל שבין מדרגת נבואתו של משה רבנו לבין מדרגת נבואתם של שאר הנביאים, כפי שמוסבר ההבדל הזה במדבר י"ב ו"ח-ה. הסבר, מהו הדמיון.
3. לפי דעת בנו יעקב חלום יעקב בפרק כ"ח הוא העומד בתוך בין שני סוגי החלומות, הסבר, כיצד?

2. פסוק א' ויטב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. אפרבנאל מקשה: הנה כתב למעלה (ל"ח כ"ד): "ויבא יעקב אל יצחק אביו ממזא קרית הארבע, היא חברון אשר גר טם אברהם ויצחק" - ולא נזכר עוד "ויצא" או "ויסע מים", ובידוע אם כן שיטב עם ומה בא ללמדנו "ויטב יעקב וכו'"? ונזכר: למה אחריו טאמר "בארץ מגורי אביו" חזר לומר "בארץ כנען"? הלא ידענו שיצחק לא יצא מארץ כנען כל ימיו? רמב"ן א: ד"ה ויטב יעקב להבנת דבריו ע"י רמב"ן ט"ו י"ג ד"ה כ"ה כי גר יהיה זרעך עד "זר" אברהם אמר "ראב"ע א ד"ה ויטב עד "הנבחרת" והטוה לדבריהם מרשט אגדה חוקת כ: כך אמר משה לאדום: טטר היה עלינו ועליך מימות אבנלום זקננו (בר"ט י"ג) "כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועצו אזחם" - וגם האחים כולם היו צריכים לפרע החוב של אביהם, ואתה - אחי יעקב היית והיית לך לפרע החוב, כטם טעטינו אנחנו; ואתה ידעת, טאנו פרענו החוב ואתה לא פרעת, מפני טלה היית רוצה לפרע, טכן כתיב (בראשית ל"ו ו'): "ויילך (עטו) אל ארץ מפני יעקב אחיו" - מפני טטר חוב טבילדו, והקבה"ו אמר ליעקב: טע טפריע החוב מבניו - יירט את הארץ, טכן כתיב בראשית ט"ו, י"ח "ביום תהוה כרת ה' את אברהם בניו לאמור לזרעך נחתי את הארץ...". ואנו טפרענו חובו - טעתה לנו הארץ.

1. הסבר, כיצד עונים דברי הרמב"ן הנ"ל לטאלות האברבנאל?
  2. הסבר, מהו הרעיון המטותף בין דברי המפרטים הנ"ל לבין דברי המדרש וכיצד הם מנמקים את זכותנו על ארץ ישראל?
1. טאלות ודילוקים ברט"י:
    - a. מה קטה לו?
      - bx. הרא"ם מקשה: מנה ליה לומר, טיוטף נקרא נער על טהוה עוטה מעטה נערוה, דלמא נקרא "נער" מפני טהיה טטץ מכולם, דומיא דבנימין טנקרא "נער" ויהוה בן טלטימ ואחת טנה. מפני טהיה קטן מכולם? נטה לתרץ קוטטימ?
    - ax. מה ראה רט"י להוסיף כפרוקו את המלים "טהיה רואה" ומהיכן דייק לומר, טרק מה טראה היה טטפלו?
    - bx. הרא"ם מקשה: מנא ליה, טהכנוי של "דבתם" ווורר לבני לאה, דלמא "לבני הטטחות" וטמוך לו יחזר? נטה לענות?
    - c. הרמב"ן ד"ה את דבתם רעה עד - אבל לדעת רבותינו" מקשה על דברי רט"י אלה. התוכל לענות לדבריו ולהטיר חלונתו מעל רט"י?
    - 3ax. למה הוסיף רט"י לפרוטו את המלים "כל מה טהיה טטפלו" לדבר...? מה תקן בוה?
    - a. מה קטו לו?
    - b. העמק דבר: לא טבלו דברו עמם לטלום, דטבורים היו טהוה טוהא אותם גט כן. אלא טטטפיר טנחתו וזה לא יכול לטכול.... מה בין פרוטו לפרוט רט"י?

2. טאלות טטנון:
    1. הטבר את טלומי הטמדה בין יעקב - לישראל בפרק זהו
    2. הטבר את רכוי הטמוט במל "והנה" בפטוקים ז, ט.
- הטדבות וגם טאלות לטלה לנחמה ליבוביץ, ירוטלים, קרית מטה.